

Monumentnummer*: 516306

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 29 augustus 2005
Kadaster deel/nr 82766/38

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Saaksum Westerkwartier Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Saaksum

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Oldehove E 722

Omschrijving**

Inleiding

KOP-HALS-ROMPBOERDERIJ met aangebouwde BIJSCHUUR, opgetrokken in een Ambachtelijk-traditionele stijl. Het voorhuis en de hals zijn waarschijnlijk gebouwd omstreeks 1860, terwijl de hoofd- en bijschuur er volgens een gevelsteen in 1890 achter zijn geplaatst. In 1965 is de plattegrond van de hals gewijzigd, waarbij een deur in de zuidgevel vervangen is door een venster. In 1977 zijn in de schuur drijfmestgruppen gemaakt en is er een vrijstaande silo bij geplaatst.

De boerderij is beeldbepalend gelegen in de als beschermd gezicht aangewezen dorpskom van Saaksum.

Omschrijving

KOP-HALS-BOERDERIJ met aangebouwde BIJSCHUUR. Het voorhuis is opgetrokken in een roodbruine baksteen met vlechtwerk in de topgevel. Het wolfdak, gedekt met een zwarte (vernieuwde) Hollandse pan, heeft een kroonlijst met klossen en twee gemetselde schoorstenen met kap op de nok. In de kopgevel (west) muurankers, twee H-vensters met houten persiennes en een strek, en twee zaadvensters met strek. In de zuidgevel vier H-vensters met persiennes en een strek, drie kortere H-vensters met strek, waarvan twee met persiennes, en twee tweeruits keldervensters met strek. In de noordgevel twee H-vensters met strek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De HALS, opgetrokken in een roodbruine baksteen, heeft een aangekapt schilddak gedekt met een zwarte (vernieuwde) pan en een goot op klossen. Aan de zuidzijde een H-venster met rollaag (oorspronkelijk een deur), een H-venster en een (vernieuwde) deur met bovenlicht en rollaag. Aan de noordzijde een paneeldeur met deurlicht met gietijzeren paneel en een bovenlicht met gietijzeren levensboom, en een aangesmeerde stoep.

De HOOFDSCHUUR en aangebouwde BIJSCHUUR zijn beide opgetrokken in een rode baksteen. Beide hebben een schilddak, gedekt met golfplaat (niet origineel), en uilenborden in de nokeinden. De voor- en achtergevels hebben een gemetseld fries met rand en muizentand van gele baksteen, en een bakgoot.

In de achtergevel (oost) van de HOOFDSCHUUR vijf getoogde ijzeren vensters met roedenverdeling en halfsteens segmentboog, vier halfronde ijzeren zaadvensters met roedenverdeling, dubbele houten staldeuren onder een korfboogvormig bovenlicht met ijzeren roedenverdeling, en dubbele houten deeldeuren met ellipsvormig bovenlicht met ellipsboog. Aan weerszijden van de staldeuren een baksteen met ingekrast bouwjaar en initialen: "18 D.H.F." en "A.J.K. 90". In de westgevel een staand zesruits venster, twee kleine zesruits vensters, een dubbel liggend venster met diefijzers, een later dichtgemetseld venster en twee liggende tweeruits vensters. De beide zijgevels zijn blind.

In de achtergevel (oost) van de BIJSCHUUR vier getoogde ijzeren vensters met roedenverdeling en halfsteens segmentboog, dubbele houten deeldeuren onder een ellipsvormig bovenlicht, en dubbele houten staldeuren onder een korfboogvormig bovenlicht met ijzeren roedenverdeling. In de westgevel vier getoogde ijzeren vensters met roedenverdeling en halfsteens segmentboog en een opgeklampte deur met bovenlicht. De noordgevel is blind.

In het INTERIEUR van het voorhuis zijn onder meer van belang: in de voorkamer de houten schouw met schelpmotief; het balkenplafond; de bedsteden-kastenwand. In de gang de dubbele deuren met deurlichten met decoratieve roedenverdeling.

Waardering

Kop-hals-romp boerderij met aangebouwde bijschuur van algemeen belang vanwege cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als voorbeeld van een traditionele kop-hals-rompboerderij uit de tweede helft van de 19de eeuw

- vanwege de sobere, doch verzorgde vormgeving

- vanwege de redelijke mate van gaafheid van het exterieur

- vanwege de zeer beeldbepalende ligging in de als beschermd gezicht aangewezen dorpskern van Saaksum.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)